

ΣΥΝΕΔΡΙΟ «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

**κέντρο προετοιμασίας γάμου, μια μορφή στήριξης της
ελληνικής οικογένειας**

Παρουσίαση

*Η κατάρτιση των υπευθύνων ενός ΚΠΓ, μια πρόταση για ένα
εγχειρίδιο*

*Εισηγήτρια: Μαριάννα Δρέ
«παιδαγωγική προετοιμασία μελλονύμφων»*

ΑΘΗΝΑ 2002

Το ζητούμενο της παιδαγωγικής προετοιμασίας

Κατά γενική ομολογία των παιδαγωγών ο γονέας δεν μαθαίνει ξαφνικά να παίζει αυτό το ρόλο, αλλά διοχετεύει σε αυτόν ό,τι αποθέματα αγάπης και πείρας ζωής έχει. Η παιδαγωγική διάσταση, λοιπόν, για κάθε μελλοντικό γονέα δεν αρχίζει με την άφιξη του παιδιού, αλλά οικοδομείται καθ' όλη την πορεία της ζωής του, πολύ πριν αλλά και μετά τον ερχομό των παιδιών και την ανάληψη της ευθύνης τους. Πρώτο 'στάδιο' ύπαρξης κάθε ανθρώπου είναι η εμβρυακή ηλικία, που είναι πολύ σημαντική για κάθε παιδί, αφού μέσα από την μήτρα αφουγκράζεται τους πρώτους ήχους της ζωής του, ακούει την φωνή του πατέρα του, νιώθει τα πρώτα του συναισθήματα, θετικά και αρνητικά, τα οποία και μοιράζεται με τη μητέρα του. Χτίζεται ως σώμα και ψυχή. Τότε λοιπόν, έχει ανάγκη να νοιώθει τους γονείς του μονοιασμένους, σε ψυχική ενότητα και ηρεμία, να ρουφάει την αγάπη τους μέσα από τα ακούσματά του.

Με την έξοδο του παιδιού στον κόσμο αρχίζει το πιο απαιτητικό στάδιο για τους γονείς του. καλούνται να στρατολογήσουν κάθε απόθεμα υπομονής, κατανόησης, ευρηματικότητας αλλά και σταθερότητας που έχουν. Τα παιδιά χρειάζονται ένα σταθερό πλαίσιο επικοινωνίας, πειθαρχίας –μέσα από την αγάπη-, ειλικρίνειας, αισθήματος αποδοχής από τους γονείς, που θα τα κάνει να νιώθουν ασφαλή και προστατευμένα. Η απόσταση από τους γονείς, που μπορεί να δημιουργεί μια πολύ κουραστική ζωή, η καταπίεση στο όνομα της άγνοιάς τους, η έλλειψη εντιμότητας του προς το παιδί, η κατάκριση δημιουργούν πλέγμα ασταθές και άγονο για την ψυχή του παιδιού, του στερούν βασικούς όρους ανάπτυξης ψυχικής και πνευματικής. Η συζήτηση, ο έπαινος, η παρατήρηση, η τιμωρία είναι 'εργαλεία' του γονιού για να διαπαιδαγωγήσει, με στόχο να διαμορφώσει το παιδί το χαρακτήρα του σωστά και να είναι σε θέση όταν χρειαστεί να στηριχτεί στις δικές του αποκλειστικά δυνάμεις.

Κάθε γονιός καλό είναι να έχει υπ' όψιν του ότι είμαστε άνθρωποι, κάνουμε λάθη και *αγωνιζόμαστε* για το τέλειο' **ας μην βιαστούμε να γίνουμε άγιοι πριν μπορέσουμε καν να γίνουμε άνθρωποι**. Σωστή ανατροφή δεν σημαίνει αποκλειστικά την θέσπιση κανόνων και επιτιμιών, αλλά και την αναγνώριση και την αποδοχή των λαθών και των αδυναμιών, των δικών μας και των άλλων. Εξάλλου το πρότυπο της Εκκλησίας για το Γάμο και την οικογένεια, είναι ένα πρότυπο δυναμικό, κι όχι στατικό. Είναι ένα

οικοδόμημα ατελείωτο (οικοδομή), δηλαδή ένα συνεχές γινόμενον, που εκτείνεται μέσα στο χώρο και το χρόνο. ...Μια τέτοια δυναμική

αντίληψη του προτύπου μπορεί να μας καταστήσει ασφαλώς πιο ρεαλιστές στην αντιμετώπιση ποικίλων δυσκολιών και πιο αισιόδοξους στην τάση μας για το καλύτερο κατά την πορεία μας¹,

ιδιαίτερα όταν αφορούν την προσπάθεια των παιδιών και του συντρόφου μας να ξεπεράσουν κάποια ελαττώματά τους, και να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι, όπως κι εμείς άλλωστε.

Σημασία δεν έχει να είμαστε μόνο σωστοί απέναντι στα παιδιά και να τα συμβουλευόμαστε ορθά, αλλά να τους δίνουμε και ζωντανό παράδειγμα χαράς οικογενειακής². Τα παιδιά μεγαλώνουν με το παράδειγμα των γονιών τους, κι όχι με συμβουλές και λόγια που δεν βλέπουν ποτέ να εφαρμόζονται. Αυτός είναι ο πρώτος και κύριος κανόνας –ίσως και ο μοναδικός που επιτρέπεται- που οφείλουν όλοι οι γονείς να μην ξεχνούν.

Μια άλλη παράμετρος της παιδαγωγικής διάστασης ενός γάμου είναι η συζυγική ενότητα' πολλές φορές η σχέση των δύο συζύγων παραγνωρίζεται, μοιάζει η συζυγία να χάνει τη σπουδαιότητά της όταν εμφανίζεται η πατρότητα και η μητρότητα, να υποχωρεί μπροστά σε αυτές. Όμως ο ρόλος της δεν σταματάει μόλις έρθουν τα παιδιά' και οι δύο αυτές ιδιότητες (μητρότητα, πατρότητα) υπάρχουν *χάρη και εξαιτίας* της συζυγίας. Η καλή σχέση ανάμεσα στο ζευγάρι δεν είναι αυτονόητη' είναι κάτι που σε κάθε Γάμο το κερδίζουν, το καλλιεργούν συνεχώς. Στην Ακολουθία του Γάμου ακούμε για «άγιους μάρτυρες», «αθλήσαντες».

Ο ρόλος του Κέντρου Προετοιμασίας Γάμου

Στο ΚΠΓ οι μελλόνυμφοι μπορούν να βρουν ανθρώπους που θα τους βοηθήσουν να κατανοήσουν καλύτερα τη σχέση που δημιουργείται μεταξύ τους κατά την περίοδο του αρραβώνα, να αντιμετωπίσουν τις νέες υποχρεώσεις και να αρχίσουν να ζουν τη νέα ενότητα που αποφάσισαν να αποτελέσουν, και που θα ξεκινήσει να υφίσταται με το Μυστήριο του Γάμου τους.

Εν προκειμένω, στη διεύρυνση της οικογένειας με παιδιά ένας Χριστιανός παιδαγωγός είναι ένας άνθρωπος με σαφή γνώση του αντικειμένου του, ένας επιστήμονας που έχει αίσθηση και συναίσθηση της σπουδαιότητας ενός παιδιού στην οικογένεια, τη σημασία της παρουσίας του μέσα σε αυτή καθώς

---

¹ Αλ. Μ. Σταυρόπουλου, *Ποιμαντική Γάμου και Οικογενείας προ των πλάν του 21^{ου} αιώνα. Εισηγήσεις στο Θεολογικό Συνέδριο της Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας, Αμαλιάδα 22-23 Φεβρουαρίου 1997*, εκδ. Ι. Μητροπόλεως Ηλείας, Αθήνα 1999, σελ. 29.

² *Μερικές φορές είμαστε πολύ σωστοί απέναντι στα παιδιά μας από πλευράς συμβουλών, αξιών, αρχών, τα βάζουμε στο δρόμο τον οποίο πρέπει. Αλλά τι δεν έχουμε δώσει; Δεν έχουμε δώσει αυτό το αίσθημα της χαρούμενης σχέσης μεταξύ των γονέων, το αίσθημα της χαράς, της πληρότητας, π. Βασίλειος Θερμός, Μαζί με τους γονείς, σειρά Ψυχολογία-Ποιμαντική, αρ. 9, εκδ. Ακρίτας,, σελ. 29.*

και των προβλημάτων και των αλλαγών που επιφέρει η γέννηση ενός παιδιού στο ζευγάρι. Είναι σε θέση να μιλήσει με γνώση, και φόβο Θεού, για τη διαδικασία ανάπτυξης του παιδιού, τι προσδοκίες μπορούμε να έχουμε από αυτό σε κάθε ηλικία σε όλα τα επίπεδα της προσωπικότητας του, να μιλήσει για τα λάθη που μπορούν να αποφύγουν οι γονείς σε κάθε στάδιο, για τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να το καθοδηγήσουν. Ο παιδαγωγός μπορεί να εξηγήσει επισταμένως στους μελλονύμφους τι μπορούν να βελτιώσουν στην προσωπική τους σχέση ώστε να είναι καλύτεροι γονείς, θέτοντας τα σωστά όρια για το παιδί, ή τα παιδιά τους, αλλά πάντα μέσα στα πλαίσια που ορίζει η αγάπη, κι όχι ξεπερνώντας τα χάριν κάποιων ατομικών επιθυμιών και απόψεων. Ο παιδαγωγός είναι αυτός που μέσα από την εμπειρία του μπορεί να αντλήσει παραδείγματα και συμβουλές και να εμφυσήσει στους υποψήφιους γονείς το σεβασμό για την νέα ύπαρξη που θα φέρουν στον κόσμο κάποια στιγμή.

Το ποιμαντικό έργο, και ειδικότερα στο θέμα των μελλονύμφων & νεόνυμφων, δεν έχει κατάληξη, ούτε τέλος' χρειάζεται αδιάκοπος πνευματικός αγώνας εκ μέρους υπευθύνων και μελλονύμφων, ώστε η κάθε Μικρή Εκκλησία να ακολουθεί το Σώμα του Χριστού στην πορεία του.

*Ο Τοξότης βλέπει το σημάδι πάνω στο μονοπάτι του απείρου, και σας λυγίζει με τη δύναμή
Του ώστε τα βέλη Του να τιναχτούν γοργά και μακριά
Το λύγισμά σας στο χέρι του Τοξότη ας είναι για σας χαρά'
Γιατί όπως Αυτός αγαπά τα βέλη που πετούν, έτσι αγαπά και τα τόξα που είναι σταθερά.
Χαλίλ Γκιμπράν*

Φυλλάδιο για τους ακροατές

➤ Περίοδος της εγκυμοσύνης

Η φροντίδα των γονέων για το παιδί αρχίζει από τότε που αυτό βρίσκεται μέσα στην κοιλιά της μητέρας του: Οι πρώτες εμπειρίες του παιδιού, η οικοδόμηση του σώματος & της ψυχής του βασίζονται στην ψυχική ενότητα των γονιών και στην αγαπητική σχέση τους. Η ήρεμη ατμόσφαιρα είναι αυτή που τρέφει τις πρώτες μέρες της ύπαρξης ενός ανθρώπου.

➤ Παιδαγωγική πράξη

Τα παιδιά μεγαλώνουν με το παράδειγμα των γονιών τους, κι όχι με συμβουλές και λόγια που δεν βλέπουν να εφαρμόζονται.

*‘Μπορείτε να τους δώσετε την αγάπη σας,
όχι όμως και τις ιδέες σας, γιατί αυτά
έχουν τις δικές τους ιδέες.
Μπορείτε να στεγιάσετε το σώμα τους, όχι
όμως και την ψυχή τους,
γιατί η ψυχή τους κατοικεί στο σπίτι του
αύριου, που εσείς δεν μπορείτε να επισκεφτείτε, ούτε στα όνειρά σας.’*

Ανοιχτή Επικοινωνία, Πειθαρχία της Αγάπης, Ειλικρίνεια, Συγνώμη

➤ Κέντρο Προετοιμασίας Γάμου και Οικογένειας

Φιλοδοξεί να σας θυμήσει ότι ο Γάμος δεν σηματοδοτεί το τέλος μιας περιόδου (ελεύθερη ζωή), αλλά ότι θέτει την αρχή μιας καινούριας (έγγαμος βίος). Όλοι οι άνθρωποι του Κέντρου θέλουν να εκπροσωπήσουν υπεύθυνα την συμβουλευτική πρόταση της Εκκλησίας για τα διάφορα θέματα του γάμου και της οικογένειας, και παράλληλα να προσφέρουν ιατρικές, νομικές, ψυχολογικές, κοινωνιολογικές και παιδαγωγικές πληροφορίες.